

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.09.2013
RT I, 11.07.2013, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
03.07.2013 otsus nr 301

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning sellega seotud teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 20.06.2013

§ 1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse tekstis asendatakse sõna „pedagoog” sõnaga „õpetaja” vastavas käändes;

2) paragrahvi 2 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) progümnaasium, kus õpe toimub III kooliastmel;”;

3) paragrahvi 2 lõike 3 punktid 5 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 2 lõike 3 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) gümnaasium, milles võib olla põhikooli klasse ning kus toimub üksnes mittestatsionaarne õpe;”;

5) paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks võib asutada ja pidada hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud kooli. Riik tagab koolide asutamise ja pidamise nägemis- ja kuulmispuudega õpilastele, liikumispuudega õpilastele, kellel lisaks liikumispuudele esineb täiendav hariduslik erivajadus, tundeelu- ja käitumishäiretega õpilastele, toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele ning kasvatusereitingimusi vajavatele õpilastele.”;

6) paragrahvi 2 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Koolis võib korraldada huviharidust huvikooli seaduse tähenduses ja vabahariduslikku koolitust täiskasvanute koolituse seaduse tähenduses. Huvihariduse korraldamisele koolis laienevad huvikooli seaduse õppekorraldust, õpilaste õigusi ja kohustusi ning õppe rahastamist reguleerivad sätted ning vabaharidusliku koolituse korraldamisele täiskasvanute koolituse seaduse vabaharidusliku koolituse sätted. Huvihariduse korraldamisel on kooli direktoril, õppenõukogul ja hoolekogul ka huvikooli seadusest tulenev pädevus.”;

7) paragrahv 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 7. Põhihariduse kättesaadavus

(1) Põhikooli pidamisel tagab kooli pidaja põhikooli riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks.

(2) Koolikohustuse täitmise ja põhikooli riiklikule õppekavale vastava põhihariduse omandamise võimaluse valla või linna haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele lastele tagab vald või linn.

(3) Vähemalt 80 protsendil õpilastest, kelle jaoks põhikool on elukohajärgne kool, ei tohi kooli jõudmiseks kuluda rohkem kui 60 minutit.

(4) Vanema taotlusel peab vald või linn tagama võimalused põhihariduse omandamiseks elukohajärgses koolis koolikohustuslikust east nooremale lapsele, kui nõustamiskomisjon või lasteasutus, kus laps käib, on hinnanud

lapse koolivalmidust, sealhulgas sotsiaalset küpsust, ja soovitanud kooli õppima asumist ning vanem on valla- või linnavalitsust õppima asumise soovist teavitatud enne käimasoleva aasta 1. maid. Kui vanem teavitab valla- või linnavalitsust õppima asumise soovist pärast käimasoleva aasta 1. maid, võib elukohajärgne kool võtta selle lapse õpilaseks vastu vaba õppekoha olemasolul koolis.

(5) Vald või linn peab tagama võimalused põhihariduse omandamiseks mittetatsionaarses õppes 17-aastasele või vanemale isikule, kes ei ole põhiharidust omandanud ning kelle elukoht asub selles vallas või linnas.

(6) Vanema taotlusel peab vald või linn tagama võimalused põhihariduse omandamiseks elukohajärgses koolis Eesti Vabariiki akrediteeritud välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni esindaja lapsele, kes elab selles vallas või linnas.”;

8)seadust täiendatakse §-ga 7¹järgmises sõnastuses:

„§ 7¹. Üldkeskhariduse kättesaadavus

(1) Gümnaasiumi pidamisel tagab kooli pidaja gümnaasiumi riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu, võimalused õpilase arengu toetamiseks ning kooli võimekuse pakkuda lisaks kohustuslikele õppeainetele ka valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt.

(2) Kvaliteetse ja valikuterohe ning gümnaasiumi riiklikule õppekavale vastava üldkeskhariduse omandamise võimaluse tagavad riik ja kohalik omavalitsus, pidades igas maakonnas õpilaste arvust lähtuvalt vajalikul arvul gümnaasiume. Riik kohustub pidama igas maakonnas vähemalt ühte gümnaasiumi.

(3) Haridus- ja teadusminister võib gümnaasiumi pidamise halduslepinguga üle anda vallale või linnale või eraõiguslikule juriidilisele isikule vastavalt halduskoostöö seadusele. Halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium.”;

9)paragrahvi 15 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Põhikooli riiklikus õppekavas, põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatakse õppe eesmärgid, oodatavad õpitulemused, hindamise tingimused ja kord ning nõuded õppekeskkonnale, õppe ja kasvatuse korraldusele, kooli lõpetamisele ja kooli õppekavale.”;

10)paragrahvi 17 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklike õppekavade alusel koostab kool õppekava (edaspidi *kooli õppekava*), mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames.”;

11)paragrahvi 18 lõikes 1 asendatakse sõna „korras” sõnaga „tingimustel”;

12)paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kõikidele toimetuleku- ja hooldusõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava.”;

13)paragrahvi 19 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

14)paragrahvi 20 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kool võimaldab põhiharidust omandaval õpilasel kasutada tasuta vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (näiteks õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti) ning üldkeskharidust omandaval õpilasel vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium tagab riiklike õppekavade täitmiseks vajaliku minimaalse õppekirjanduse kättesaadavuse koolidele klassiti ja õppeaineti. Igas klassis kooli õppekava läbimiseks vajaliku õppekirjanduse valikul on kool vaba.

(3) Õppekirjandusele esitatavad nõuded, õppekirjanduse retsenseerimisele ja retsensentidele esitatavad miinimumnõuded ning riigi poolt tagatava minimaalse õppekirjanduse liigid klassiti ja õppeaineti kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega.

(4) Õppekirjanduse väljaandja teeb riiklikule õppekavale vastava õppekirjanduse kättesaadavaks ka digitaalses vormis Haridus- ja Teadusministeeriumi peetavas portaalis Haridus- ja Teadusministeeriumi ning õppekirjanduse väljaandja vahel kokku lepitud tingimustel ja korras.

(5) Haridus- ja teadusminister võib digitaalse õppekirjanduse portaali pidamiseks sõlmida riigi sihtasutusega halduslepingu. Halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium.

(6) Õppekirjanduse väljaandja kannab haridus- ja teadusministri määrukses kehtestatud nõuetele vastava õppekirjanduse andmed hariduse infosüsteemi õppekirjanduse alamregistrisse.

(7) Haridus- ja teadusministril on õigus kustutada hariduse infosüsteemi õppekirjanduse alamregistris olev registreering, kui:

- 1) õppekirjanduse väljaandja on esitanud sellekohase põhjendatud taotluse;
- 2) õppekirjandus ei vasta riiklikele õppekavadele või haridus- ja teadusministri määruses õppekirjandusele kehtestatud nõuetele või
- 3) õppekirjanduse väljaandja ei ole teinud õppekirjandust digitaalses vormis kättesaadavaks.

(8) Kui õppekirjanduse väljaandja on esitanud taotluse kustutada registreering õppekirjanduse alamregistrist, kuid haridus- ja teadusminister leiab, et taotlus ei ole põhjendatud ning registreeritud õppekirjandus vastab riiklikele õppekavadele, võib ta põhjendatult keelduda registreeringu kustutamisest.

(9) Haridus- ja teadusminister teavitab registreeringu kustutamise kavatsusest õppekirjanduse väljaandjat. Õppekirjanduse väljaandjal on õigus esitada haridus- ja teadusministrile vastuväited registreeringu kustutamisele 30 päeva jooksul registreeringu kustutamise kavatsusest teate saamisest arvates.

(10) Haridus- ja Teadusministeerium teavitab pärast registreeringu kustutamist sellest õppekirjanduse väljaandjat kirjalikult taasesitatavas vormis viie tööpäeva jooksul.”;

15)paragrahvi 24 lõike 7 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kooli pidaja võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad, arvestusega et koolis on õppeaasta jooksul vähemalt neli koolivaheaega kogukestusega vähemalt 12 nädalat, kusjuures suvine koolivaheaeg kestab vähemalt kaheksa järjestikust nädalat.”;

16)paragrahvi 25 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

17)paragrahvi 26 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kooli pidaja võib erandjuhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada õpilaste arvu üle käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piinormi üheks õppeaastaks konkreetses klassis juhul, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud. Käesoleva seaduse § 51 lõikes 1 nimetatud klassides ja rühmades ei tohi õpilaste arvu suurendada üle käesolevas seaduses sätestatud piinormi.”;

18)paragrahvi 27 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Gümnaasiumi vastuvõtmise eeldus on põhiharidus või sellele vastav välisriigis omandatud haridus. Kõigil on võrdne õigus konkureerida gümnaasiumi astumiseks. Gümnaasiumi vastuvõtmisel võib hinnata isiku teadmisi ja oskusi, kuid vastuvõtutingimused peavad põhinema objektiivsetel ja eelnevalt avalikustatud kriteeriumidel.”;

19)paragrahvi 28 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kui õpilane on asunud haridust omandama teises üldhariduskoolis või välisriigi õppeasutuses ja talle ei rakendata välisriigis õppimise ajal käesoleva paragrahvi lõiget 3;”;

20)paragrahvi 28 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Põhiharidust omandavat õpilast, kes ajutiselt omandab välisriigi õppeasutuses sama taseme haridust, ei arvata nominaalse õppeaja jooksul kooli õpilaste nimekirjast välja, kui talle rakendatakse välisriigis õppimise ajal vanema taotlusel koduõpet. Üldkeskharidust omandavat õpilast, kes ajutiselt omandab välisriigi õppeasutuses sama taseme haridust, ei arvata nominaalse õppeaja jooksul kooli õpilaste nimekirjast välja, kui ta jätkab välisriigis õppimise ajal õppimist eksternina.”;

21)paragrahvi 31 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

22)paragrahvi 31 lõiked 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb sooritada riigieksamid eesti keeles või gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud juhtudel eesti keeles teise keelena, matemaatikas ja võõrkeeles. Riigieksam on sooritatud, kui saavutatud on vähemalt üks protsent maksimaalsest tulemusest. Riigieksam on sooritatud rahuldavalt, kui saavutatud on vähemalt 20 protsenti maksimaalsest tulemusest.

(6) Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb rahuldavalt sooritada:

- 1) gümnaasiumi koolieksam ja
- 2) õpilasuuring või praktiline töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.”;

23)paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 12 järgmises sõnastuses:

„(12) Keskkhariduse omandanud isik tasub sama õppeaine riigieksami korduvaks sooritamiseks registreerimise eest riigilõivu. Kui riigieksamite läbiviimise korraldamine on käesoleva paragrahvi lõike 2²alusel sõlmitud halduslepinguga üle antud riigi sihtasutusele, riigilõivu ei võeta, kuid sihtasutusel on õigus võtta riigieksami korduvaks sooritamiseks registreerimise eest tasu, mille suurus ei ületa riigilõivuseaduse alusel selleks võetava riigilõivu määra.”;

24)paragrahvi 37 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õpilasele tagatakse koolis tasuta vähemalt eripedagoogi (sealhulgas logopeedi), psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor. Direktor võib tugispetsialistide teenust tellida Haridus- ja Teadusministeeriumilt või käesoleva paragrahvi lõikes 2²nimetatud juhul riigi sihtasutuselt, kes pakub vähemalt igas maakonnas koolidele eripedagoogi ja psühholoogi teenust. Teenuste hinnad peavad olema kulupõhised ja need kehtestab käesoleva paragrahvi lõikes 2¹nimetatud määrusega haridus- ja teadusminister.”;

25)paragrahvi 37 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Tugispetsialistide teenuse kirjelduse, selle teenuse riigi poolt osutamise ulatuse, tingimused ja korra ning teenuste hinnad kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega.

(2²) Haridus- ja teadusminister võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ülesande täitmiseks sõlmida riigi sihtasutusega halduslepingu. Halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet Haridus- ja Teadusministeerium.”;

26)paragrahvi 38 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pikapäevarühma töö planeerimisel ja korraldamisel lähtutakse hoolekogu ettepanekutest, õpilaste turvalisuse ja tervisekaitse nõuetest, kooli õppe- ja kasvatustegevuse üldistest eesmärkidest, pikapäevarühma õpilaste vanuselistest ja individuaalsetest iseärasustest, nende kodustest tingimustest ning vanemate ja õpilaste põhjendatud soovidest, samuti transpordivõimalustest.”;

27)paragrahvi 38 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

28)paragrahvi 39 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õpilaskodus korraldatakse õppekavavälist tegevust, millega tagatakse õpilasele tema vajadustele ja huvidele ning turvalisuse ja tervisekaitse nõuetele vastavad õppimis-, elamis- ja kasvatustingimused.”;

29)paragrahvi 39 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

30)paragrahvi 50 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Haridus- ja teadusminister või käesoleva seaduse § 37 lõikes 2²nimetatud juhul riigi sihtasutus moodustab igas maakonnas vähemalt ühe nõustamiskomisjoni, mille ülesanne on soovitude andmine koolikohustuse täitmise edasilükkamiseks, alla seitsmeaastase lapse kooli vastuvõtmiseks ning hariduslike erivajadustega isikute õppe ja kasvatuse korraldamiseks käesolevas seaduses ja koolieelse lasteasutuse seaduses ettenähtud juhtudel. Lähtuvalt õpilase erivajadusest või tugimeetme vajadusest võib haridus- ja teadusminister või käesoleva seaduse § 37 lõikes 2²nimetatud juhul riigi sihtasutus moodustada üleriigilise nõustamiskomisjoni.”;

31)paragrahvi 50 lõikest 2 jäetakse välja sõna „vastavalt”;

32)paragrahvi 54 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Lisaõppes osalevate õpilaste suhtes kohaldatakse õigusaktides statsionaarses õppes põhiharidust omandavate õpilaste kohta sätestatud käesolevast paragrahvist tulenevate erisustega.”;

33)paragrahvi 58 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) õpilasega tema käitumise arutamine õppenõukogus;”;

34)paragrahvi 61 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Munitsipaalkool võib teise valla või linna haldusterritooriumil tegutseda selle valla või linna nõusolekul.”;

35)paragrahvi 63 lõike 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) kooli pidaja kinnitus kvalifikatsiooninõuetele vastavate direktori, õppealajuhataja ja õpetajate olemasolu kohta;”;

36)paragrahvi 64 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna „pedagoogid” sõnadega „direktor, õppealajuhataja, õpetajad ja tugispetsialistid”;

37)paragrahvi 67 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kooli järjepideva arengu tagamiseks koostatakse kooli arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad.

(2) Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik ja kooli direktor annab selle täitmisest aru kooli pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

(3) Kooli direktor korraldab arengukava avalikustamise kooli veebilehel.”;

38)paragrahvi 71 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kooli juhib direktor. Direktor vastutab oma pädevuse piires õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse ning muude koolis läbiviidavate tegevuste, kooli üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest.

(2) Direktor:

- 1) vastutab kooli arengukava koostamise ja elluviimise eest;
- 2) kehtestab kooli õppekava;
- 3) esindab kooli ja tegutseb kooli nimel ning käsutab kooli eelarvevahendeid käesoleva seaduse ning kooli põhimäärusega antud volituste ulatuses;
- 4) kehtestab kooli palgakorralduse põhimõtted, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õpetajatele ja hoolekogule ning kooskõlastamiseks kooli pidajale;
- 5) sõlmib õpetajate ning teiste töötajatega töölepingud;
- 6) kinnitab kooli pidaja kehtestatud korras koolitöötajate koosseisu;
- 7) teeb kooli pidajale ja hoolekogule ettepaneku suurendada erandjuhul põhikooli õpilaste arvu klassis;
- 8) kehtestab kooli sisehindamise korra;
- 9) kehtestab arenguvestluste korraldamise tingimused ja korra;
- 10) täidab teisi seadusega või seaduse alusel antud õigusaktidega talle pandud ülesandeid.”;

39)paragrahvi 71 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestab kooli pidaja, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.”;

40)paragrahvi 71 lõike 7 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Riigikooli direktoriga sõlmib töölepingu haridus- ja teadusminister või tema volitatud ametiisik.”;

41)paragrahvi 72 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koolil on õppenõukogu, mille ülesandeks on oma pädevuse piires õppe ja kasvatusanalüüsimine ja hindamine ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine.

(2) Õppenõukogu liikmeteks on kooli direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid ja teised direktori nimetatud isikud. Õppenõukogu tegevusse kaasatakse õpilasesinduse esindaja.”;

42)paragrahvi 73 lõike 1 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

43)paragrahvi 73 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Hoolekogu:

- 1) osaleb kooli arengukava ettevalmistamisel ning annab selle kohta enne kinnitamist oma arvamuse;
- 2) annab arvamuse kooli põhimääruse kehtestamiseks ja muutmiseks;
- 3) annab arvamuse kooli õppekava kehtestamiseks ja muutmiseks, sealhulgas nõusoleku muuta käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud korras õppeainete nimistut;
- 4) annab nõusoleku suurendada erandjuhul põhikooli õpilaste arvu klassis;
- 5) annab arvamuse kooli vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõule;
- 6) annab nõusoleku haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegade muutmiseks;
- 7) annab arvamuse kooli kodukorra kehtestamiseks ja muutmiseks;
- 8) kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra;

- 9) annab arvamuse direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra kohta;
- 10) annab arvamuse munitsipaal-kooli eelarve projekti kohta;
- 11) annab arvamuse arenguveestluse korraldamise tingimuste ja korra eelnõu kohta;
- 12) annab arvamuse kooli sisehindamise korra kohta;
- 13) annab arvamuse kooli palgakorralduse põhimõtete kohta;
- 14) annab arvamuse õpilaskodu kodukorra kohta;
- 15) annab hinnangu huvitegevuse, pikapäevarühma ja õpilaskodu vajaduse ja töökorralduse kohta;
- 16) annab arvamuse kooli ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise kohta;
- 17) täidab teisi seadusega või seaduse alusel antud õigusaktidega talle pandud ülesandeid ning teeb kooli pidajale ettepanekuid kooliga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.”;

44)paragrahvid 74–76 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 74. Koolitöötajad

- (1) Koolitöötajad on direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid, teised õppe- ja kasvatusalal töötavad ning muud töötajad.
- (2) Koolitöötajate koosseisu kinnitab direktor kooli pidaja kehtestatud korras.
- (3) Koolitöötajate õigused, kohustused ja vastutus määratakse kindlaks kooli põhimääruse, tööandja kehtestatud töökorralduse reeglite, ametijuhendi ja töölepinguga.
- (4) Koolitöötajatega sõlmib töölepingud direktor. Välislepingu alusel tööle võetava õpetajaga sõlmib direktor töölepingu välislepinguga määratud tähtajaks.
- (5) Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded kehtestab haridus- ja teadusminister määrusega.
- (6) Õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldab direktor avaliku konkursi, kui välislepingus ei ole sätestatud teisiti. Konkursi läbiviimise korra kehtestab kooli hoolekogu direktori ettepanekul.
- (7) Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus. Sellisel juhul korraldab direktor aasta jooksul uue avaliku konkursi.
- (8) Koolis ei tohi töötada isik, keda on karistatud või kellele on kohaldatud sundravi karistusseadustiku § 133 lõike 2 punktis 2, § 133¹ lõike 2 punktis 2, § 141 lõike 2 punktis 1, § 142 lõike 2 punktis 1, § 143 lõike 2 punktis 1, § 143¹ lõike 2 punktis 1, §-des 144–146, § 175 lõikes 1 või §-des 178–179 sätestatud kuriteo eest, mille karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud või mille karistusandmed on karistusregistrist kustutatud ja kantud karistusregistri arhiivi.

§ 75. Õpetajad

- (1) Põhikoolis ja gümnaasiumis töötavad klassiõpetaja ja ühe või mitme õppeaine õpetaja.
- (2) Õpetaja põhiülesanne on toetada iga õpilase arengut ning aidata õpilasel kujundada huvi- ja võimete kohast õpiteed. Õpetaja ametialane kohustus on arendada oma kutseoskusi ja olla kursis haridusuuendustega.
- (3) Õpetaja tööaja arvestamise ja töötasustamise aluseks on ametikoht. Õpetaja tööaeg jaguneb vahetu õppekasvatustöö ja teiste, töölepingust, ametijuhendist ja töökorralduse reeglitest tulenevate või tööandja antud ülesannete vahel.
- (4) Õpetaja kvalifikatsiooninõudeks on vähemalt kõrgharidus ja käesoleva seaduse § 74 lõike 5 alusel kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele vastavad pedagoogilised kompetentsid.

§ 76. Õpetaja töötasu alammäär

- (1) Õpetajate töötasu alammäära lepivad kollektiivlepingu seaduses sätestatud tingimustel ja korras kokku:
 - 1) tööandjate esindajatena haridus- ja teadusminister ja üleriigiliste kohaliku omavalitsuse üksuste liitude volitatud esindajad või kohaliku omavalitsuse üksuste ja erakoole pidavate eraõiguslike juriidiliste isikute volitatud esindajad ning
 - 2) töötajate esindajana õpetajate registreeritud ühenduste volitatud esindajad.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe alusel kehtestab Vabariigi Valitsus õpetaja töötasu alammäära määrusega.
- (3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkulepet ei saavutata, kehtestab õpetaja töötasu alammäära Vabariigi Valitsus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud määrusega.”;

45)paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui õpetaja töötab vähem kui 1,0 ametikohaga, muudetakse lähtetoetuse suurust õpetaja proportsionaalselt täidetavale ametikohale vastavalt lähtetoetuse maksmise õppeaastal.”;

46)seaduse 5. jagu muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5. jagu Kooli sisehindamine

§ 78. Kooli sisehindamine

(1) Koolis tehakse sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Nimetatud eesmärgist lähtuvalt analüüsitakse kooli sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust.

(2) Kooli sisehindamist tehakse vähemalt üks kord kooli arengukava perioodi jooksul.

(3) Kooli sisehindamise korra kehtestab direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.”;

47)paragrahvi 80 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kooli korraldab ümber ja kooli tegevuse lõpetab kooli pidaja, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse.”;

48)paragrahvi 82 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Kooli õppekava alusel munitsipaal- või riigikoolis toimivas põhi- või keskkaridusõppes osalemise eest ei tohi õpilastelt või vanematelt nõuda kaasrahastamist. Koolis korraldatava tegevuse puhul, mis ei ole kooli õppekava osa (õppekavaväline tegevus), võib kulusid katta kooli põhimääruses sätestatud tingimustel ja korras õppekavavälises tegevuses osalejate kaasrahastamisel.”;

49)paragrahvi 89 lõiked 1, 3 ja 6 tunnistatakse kehtetuks;

50)paragrahvis 99 asendatakse arv „2” arvuga „4”;

51)seadust täiendatakse §-dega 100¹–100⁶järgmises sõnastuses:

„§ 100¹. Kooli tegutsemise vormid

2013. aasta 1. septembri seisuga tegutsevad põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena, või üldhariduskool ja huvikool, mis tegutsevad ühe asutusena, võivad jätkata tegevust ühe asutusena.

§ 100². Üldkeskhariduse tagamine

Riik täidab käesoleva seaduse § 7¹lõikes 2 sätestatud kohustuse pidada igas maakonnas vähemalt ühte gümnaasiumi hiljemalt 2020. aasta 1. jaanuariks.

§ 100³. Õpetajate atesteerimine

(1) Kuni 2013. aasta 31. detsembrini korraldatakse käesoleva seaduse § 74 lõike 5 alusel kehtestatud haridus- ja teadusministri määruses nimetatud õpetajate kutseoskuste ja kutsemeisterlikkuse ning nende kvalifikatsioonitaseme hindamiseks atesteerimine, millele kohaldatakse kuni 2013. aasta 1. septembrini käesoleva seaduse § 75 lõike 4 alusel kehtinud atesteerimise tingimusi ja korda.

(2) Kuni 2013. aasta 31. detsembrini korraldatud atesteerimisel omistatud ametijärgud kehtivad nende kehtivusaja lõpuni.

§ 100⁴. Õpetajate töötasu alammäärade tagamine

Käesoleva seaduse § 76 lõigetes 2 ja 3 nimetatud õpetaja töötasu alammäära kehtestamisel tagatakse õpetajatele töötasu alammäärad vähemalt suuruses, mis kehtisid enne 2014. aasta 1. jaanuari vastavalt atesteerimisel antud ametijärgudele.

§ 100⁵. Õppekirjanduse kättesaadavuse tagamine

(1) Käesoleva seaduse § 20 lõiget 2 kohaldatakse riiklike õppekavade täitmiseks vajaliku minimaalse õppekirjanduse kättesaadavuse tagamise osas alates 2015. aasta 1. maist.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõikes 4 sätestatud nõuet teha õppekirjandus digitaalses vormis kättesaadavaks Haridus- ja Teadusministeeriumi peetavas portaalis kohaldatakse alates 2015. aasta 1. maist väljaantavale õppekirjandusele.

(3) Käesoleva seaduse § 20 lõikes 4 sätestatud digitaalse õppekirjanduse portaali võetakse kasutusele ja käesoleva seaduse § 20 lõiget 4 ja lõike 7 punkti 3 rakendatakse õppekirjanduse väljaandjatele alates 2015. aasta 1. maist.

§ 100⁶. Riigi poolt tugispetsialistide teenuse pakkumine

(1) Haridus- ja Teadusministeerium tagab käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 nimetatud eripedagoogi ja psühholoogi teenuse pakkumise koolidele vähemalt igas maakonnas hiljemalt 2014. aasta 1. septembriks.

(2) Käesoleva seaduse § 37 lõikes 2¹ nimetatud tugispetsialistide teenuse kirjelduse ning selle teenuse riigi poolt osutamise ulatuse, tingimused ja korra kehtestab haridus- ja teadusminister hiljemalt 2014. aasta 1. septembriks.”

§ 2. Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmise

Eesti Vabariigi haridusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse tekstis asendatakse sõna „pedagoog” sõnaga „õpetaja” vastavas käändes;

2) paragrahvi 4 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Haridusasutuse tegevuse, sealhulgas õppetöö korralduse ja tulemuslikkuse eest vastutab haridusasutuse juht.”;

3) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) tagab järelevalve kaudu riigi haridusstandardi järgimise ja kvaliteetse hariduse kättesaadavuse kogu riigi territooriumil;”;

4) paragrahvi 6 lõike 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) koordineerib haridustöötajate väljaõppe- ja täienduskoolituse süsteemi;”;

5) paragrahvi 31 lõike 4 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvid 34 ja 34¹ tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Eesti Vabariigi lastekaitse seaduse muutmise

Eesti Vabariigi lastekaitse seaduse § 35 lõikes 1 asendatakse sõna „pedagoogi” sõnaga „õpetaja”.

§ 4. Erakooliseaduse muutmise

Erakooliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse tekstis asendatakse sõna „pedagoog” sõnaga „õpetaja” vastavas käändes;

2) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Eraõigusliku juriidilise isiku, mille üheks asutajaks, osanikuks, aktsionäriks või liikmeks on riik või kohaliku omavalitsuse üksus, peetava erakooli asutamise, koolitusloa andmise ja kehtetuks tunnistamise ning tegevuse lõpetamise suhtes kohaldatakse erakooliseadust, muus osas sama liiki riigi- või munitsipaal- või avalik-õigusliku ülikooli suhtes kohaldatavat seadust.”;

3) paragrahvi 2 lõike 2 punktid 6 ja 12 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 5 lõike 5 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) kooli pidaja kinnitus kvalifikatsiooninõuetele vastavate direktori, õppealajuhataja ja õpetajate olemasolu kohta;”;

5) paragrahvi 7 lõike 1 punkt 3 ja lõike 2 esimene lause tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 19 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Erakooli direktoriks võib valida või määrata isiku, kellel on erakooli juhtimiseks vajalik haridus, kogemused ning laitmatu reputatsioon. Erakooli direktori suhtes kohaldatakse sama liiki riigi- ja munitsipaalakooli direktori või avalik-õigusliku ülikooli rektori suhtes seadusega kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid. Erakooli nõukogul on õigus kehtestada täiendavaid nõudeid.”;

7)paragrahvi 21 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) õpetajate ja õppejõudude esindajad, kes moodustavad vähemalt 1/5 nõukogu koosseisust;”;

8)seadust täiendatakse §-ga 43 järgmises sõnastuses:

„§ 43. Erakooli tegutsemise vormid

2013. aasta 1. septembri seisuga tegutsevad põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena, või üldhariduskool ja huvikool, mis tegutsevad ühe asutusena, võivad jätkata tegevust ühe asutusena.”

§ 5. Huvikooli seaduse muutmine

Huvikooli seaduse § 3 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 6. Kriminaalmenetluse seadustiku muutmine

Kriminaalmenetluse seadustiku tekstis asendatakse sõna „pedagoog” sõnaga „õpetaja” vastavas käändes.

§ 7. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 127 punktis 5 asendatakse sõna „pedagoogid” sõnaga „õpetajad”.

§ 8. Päästeteenistuse seaduse muutmine

Päästeteenistuse seaduse § 4 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna „pedagoogid” sõnaga „õpetajad”.

§ 9. Rahvatervise seaduse muutmine

Rahvatervise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 7 lõike 2 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide ja gümnaasiumide maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule.”;

2)paragrahvi 8 lõike 2 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„3) põhikoolide ja gümnaasiumide päevakavad ja õppekorraldus;

4) toitlustamine koolieelsetes lasteasutustes, põhikoolides ja gümnaasiumides, tervishoiu- ja hoolekandeadustustes;”.

§ 10. Turvaseaduse muutmine

Turvaseaduse § 30 lõikes 4 asendatakse sõna „pedagoogid” sõnaga „õpetajad”.

§ 11. Täiskasvanute koolituse seaduse muutmine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 13 lõigetes 5¹ ja 5² asendatakse sõna „pedagoogid” sõnaga „õpetajad” vastavas käändes.

§ 12. Väljateenitud aastate pensionide seaduse muutmine

Väljateenitud aastate pensionide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse tekstis asendatakse sõna „pedagoog” sõnaga „õpetaja” vastavas käändes;

2)seadust täiendatakse §-ga 25 järgmises sõnastuses:

„§ 25. Käesoleva seaduse § 14 punktis 4 nimetatud staaži hulka arvestatakse ka pedagoogina töötatud aeg.”

§ 13. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktis 44 esitatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 76, käesoleva seaduse punktis 51 esitatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 100⁴ ja käesoleva seaduse § 7 jõustuvad 2014. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 30 ja 31 jõustuvad 2014. aasta 1. septembril.

Ene Ergma
Riigikogu esimees